

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/1889,**annettu 23 päivänä heinäkuuta 2021,****neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse toimenpiteiden jatkamisesta lähtö- ja saapumisaikojen käytösäännöistä covid-19-kriisin vuoksi myönnettävän väliaikaisen helpotuksen osalta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä 18 päivänä tammikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 10 a artiklan 5 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19-kriisi vähentää edelleen lentoliikennettä lentomatrustuksen kysynnän merkittävän vähenemisen ja niiden suorien toimenpiteiden seurauksena, joita jäsenvaltiot ja kolmannet maat ovat toteuttaneet covid-19:n leviämisen estämiseksi. Eurocontrolin mukaan lentoliikenteen määrä ETA:n ilmatilassa on vuoden 2021 alusta ollut noin 38 prosenttia vuoden 2019 lentoliikenteestä vastaavana ajanjaksona ja suuntaus on kasvava. Eurocontrolin ennusteen mukaan keskimääräisen vuotuisen lentoliikennemäärän odotetaan kasvavan 50 prosenttiin vuonna 2021 ja 72 prosenttiin vuonna 2022 realistisimman ennusteskenaarion perusteella.
- (2) Nämä olosuhteet eivät ole lentoliikenteen harjoittajien hallittavissa, ja niistä johtuva lentoliikenteen harjoittajien toteuttama vapaaehtoinen tai pakollinen lentoliikenteen peruuttaminen kysynnän muutosten mukaan on välttämätön tai oikeutettu reaktio kyseisiin olosuhteisiin.
- (3) Asetuksen (ETY) N:o 95/93 8 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä sen 10 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaan lentoliikenteen harjoittajien on käytettävä vähintään 80 prosenttia niille jaetuista lähtö- ja saapumisaikojen sarjoista tai ne menettävät aiemmin saavuttamat oikeutensa näihin lähtö- ja saapumisaikojen sarjoihin (ns. ”käytä tai menetä” -sääntö). Covid-19-kriisin vuoksi sekä lentoliikenteen harjoittajien taloudellisen tilanteen suojelemiseksi ja pelkästään lähtö- ja saapumisaikojen säilyttämiseksi liikennöitävien tyhjien tai lähes tyhjien lentojen kielteisten ympäristövaikutusten välttämiseksi ”käytä tai menetä” -säännön soveltaminen keskeytettiin 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 28 päivän maaliskuuta 2021 väliseksi ajaksi.
- (4) Koska covid-19-kriisi vaikuttaa edelleen lentoliikenteeseen, unioni muutti 16 päivänä helmikuuta 2021 asetusta (ETY) N:o 95/93 myöntääkseen lentoyhtiöille lisähelpotusta ”käytä tai menetä” -säännöstä vuoden 2021 kesäaikataulukaudella keskeyttämällä säännön soveltamisen 28 päivänä maaliskuuta 2021 alkavalla ja 30 päivänä lokakuuta 2021 päättyvällä jatkokaudella.
- (5) Asetuksen (ETY) N:o 95/93 10 a artiklan 5 kohdan mukaisesti komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 10 a artiklan 3 kohdassa säädetyn ”käytä tai menetä” -säännön soveltamisen keskeyttämisaikojen muuttamiseksi.
- (6) Lisäksi komissiolle siirretään asetuksen (ETY) N:o 95/93 10 a artiklan 5 kohdan nojalla valta antaa delegoituja säädöksiä, jotka koskevat lähtö- ja saapumisaikojen käyttöasteen muuttamista vaihteluvälillä 30 prosentista 70 prosenttiin, jos se on ehdottoman välttämätöntä covid-19-kriisin lentoliikennemääriin kohdistuvien muuttuvien vaikutusten huomioon ottamiseksi.
- (7) Vähittäisestä kasvusta huolimatta lentoliikenteen määrä vuoden 2021 alkupuoliskolla on edelleen vähäinen verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2019, keskimäärin noin 38 prosenttia vuoden 2019 lentoliikenteestä vastaavana ajanjaksona. Samalla kun tunnustetaan vaikeudet ennustaa tarkasti lentoliikenteen elpymispolkua, on kohtuullista odottaa tilanteen jatkuvan lähitulevaisuudessa sellaisena, että ero liikenteessä vuonna 2021 vuoteen 2019 verrattuna kapenee tasaisesti. Eurocontrolin 21 päivänä toukokuuta 2021 esittämän nelivuotisen ennusteen mukaan todennäköisimmässä skenaariossa, jossa oletetaan, että rokotuksilla saavutetaan suojateho vuonna 2022, vuotuiset keskimääräiset liikennemäärät nousevat 50–72 prosenttiin vuoden 2019 vastaavista tasoista vuosina 2021 ja 2022. Käytettävissä olevien vuotta 2021 koskevien Eurocontrolin kuukausiennusteiden ja vuoden 2022 käytettävissä olevan Eurocontrolin vuotuisen keskiarvon perusteella lentoliikenteen odotetaan talviaikataulukaudella 2021/2022 olevan 70 prosenttia vuoden 2019 tasosta.

⁽¹⁾ EUVL L 14, 22.1.1993, s. 1.

- (8) Maailman terveysjärjestön ja Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen kokoamat tiedot osoittavat, että lentoliikenteen jatkuva väheneminen johtuu covid-19-kriisin vaikutuksista. Käytettävissä olevien tietojen perusteella tartuntamäärien muutokset ja jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden reagointi näihin muuttuviin lukuihin korreloivat keskenään niin, että käyttöön otetaan lentomatkustukseen vaikuttavia toimenpiteitä, mikä johtaa lentoliikenteen vähenemiseen. Tällaiset toimenpiteet, jotka voidaan ottaa käyttöön tai lakkauttaa hyvin lyhyellä varoitusajalla, edistävät epävarmuuden ilmapiiriä ja vaikuttavat kielteisesti kuluttajien luottamukseen ja varauskäyttämiseen.
- (9) Covid-19-tartuntojen muuttuvien määrien ja uusien muunnosten mahdollisen leviämisen vuoksi on kohtuullista odottaa covid-19-kriisistä johtuvia merkittäviä peruutuksia tulevalta talviaikataulukaudella, joka alkaa 31 päivänä lokakuuta 2021 ja päättyy 26 päivänä maaliskuuta 2022, jos lentoyhtiöiden edellytetään käyttävän koko vuoden 2019 lähtö- ja saapumisaikojen varantonsa asetuksen (ETY) N:o 95/93 8 artiklan mukaisesti.
- (10) Sen vuoksi on tarpeen pidentää asetuksen (ETY) N:o 95/93 10 a artiklan 3 kohdassa säädetyn 31 päivänä lokakuuta 2021 päättyvän ajanjakson voimassaoloaika 26 päivään maaliskuuta 2022.
- (11) Matkustuksen kysyntä talviaikataulukaudella 31 päivän lokakuuta 2021 ja 26 päivän maaliskuuta 2022 välisenä aikana saattaa edelleen jäädä alhaiseksi rokotuskampanjoiden edistymisestä, matkustusturvallisuuden paranemisesta ja matkustamiseen vaikuttavien toimenpiteiden vähentymisestä huolimatta. Jatkuva alhainen kysyntä talviaikataulukaudella voisi todennäköisesti olla merkki pitkäaikaisista rakenteellisista muutoksista markkinoilla ja kuluttajien käyttäytymisessä. Lähtö- ja saapumisaikojen käyttöasteella olisi sen vuoksi toisaalta vältettävä lentoyhtiöiden taloudelliseen tilanteeseen kohdistuvia tahattomia kielteisiä vaikutuksia sekä kielteisiä ympäristövaikutuksia, jotka johtuvat pelkästään lähtö- ja saapumisaikojen vakiintuneiden oikeuksien säilyttämiseksi liikennöitävistä tyhjiä tai lähes tyhjiä lennoista, ja toisaalta joko kannustettava lentoyhtiöitä käyttämään tehokkaasti lentoasemakapasiteettia tai vapauttamaan lähtö- ja saapumisaikat pooliin muille käyttäjille lentoasemakapasiteetin tehokkaan käytön varmistamiseksi.
- (12) Käyttöasteen olisi myös oltava sellainen, että palvelujen vähimmäismäärä taataan, mikä selkiyttää tilannetta matkustajien kannalta, varmistaa lentoasemakapasiteetin tehokkaan käytön talviaikataulukaudella 2021/2022 ja lisää yhteyksiä.
- (13) Lähtö- ja saapumisaikojen käyttöasteessa olisi myös otettava huomioon markkinoiden pitempiaikaiset rakenteelliset muutokset ja kuluttajien käyttäytyminen, jotta markkinat voisivat mukautua asteittain kysynnän muutoksiin ja vapauttaa kapasiteettia talviaikataulukaudelle 2022/2023. Erityisesti siksi, että jotkin lentoyhtiöt ovat vuonna 2020 ja vuoden 2021 alussa käyttäneet yksittäisiä lähtö- ja saapumisaikoja saamatta vakiintuneita lähtö- ja saapumisaikoja.
- (14) Sen vuoksi lähtö- ja saapumisaikojen käyttöasteeksi talviaikataulukaudella 2021/2022 olisi asetettava 50 prosenttia.
- (15) Vaikka yleisesti oletetaan, että lentoliikenteen harjoittajat aloittavat liikennöinnin heti kysynnän elvyttyä, alhaisempi käyttökyky tuo mukanaan riskin siitä, että jotkin lentoliikenteen harjoittajat vähentävät toimintansa joillakin lentoasemilla välttämättömään vähimmäismäärään, joka on tarpeen näitä lähtö- ja saapumisaikoja koskevien vakiintuneiden oikeuksien säilyttämiseksi, mistä on haittaa kilpailijoille, lentoaseman pitäjille ja kuluttajille. Tämän uuden käyttöasteen vuoksi mahdollisesti vapautuvasta lentoasemakapasiteetista ei todennäköisesti aiheudu vakavaa häiriötä lentoyhtiöiden toiminnalle ja verkostoille niin kuin korkeammasta käyttöasteesta aiheutuisi.
- (16) Oikeusvarmuuden luomiseksi erityisesti lähtö- ja saapumisaikojen koordinaattoreille ja lentoliikenteen harjoittajille tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (ETY) N:o 95/93 10 a artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Sovellettaessa 8 artiklan 2 kohtaa ja 10 artiklan 2 kohtaa niiden lähtö- ja saapumisaikojen osalta, joita ei ole annettu koordinaattorin saataville uudelleen jakamista varten 10 artiklan 2 a kohdan mukaisesti 28 päivän maaliskuuta 2021 ja 26 päivän maaliskuuta 2022 välisellä kaudella, jos lentoliikenteen harjoittaja voi koordinaattoria tyydyttävällä tavalla osoittaa käyttäneensä kyseistä lähtö- ja saapumisaikojen sarjaa koordinaattorin luvalla vähintään 50 prosenttia aikataulukaudella, joka alkaa 28 päivänä maaliskuuta 2021 ja päättyy 30 päivänä lokakuuta 2021, ja 50 prosenttia aikataulukaudella, joka alkaa 31 päivänä lokakuuta 2021 ja päättyy 26 päivänä maaliskuuta 2022, lentoliikenteen harjoittajalla on oikeus samaan lähtö- ja saapumisaikojen sarjaan seuraavalla vastaavalla aikataulukaudella.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kauden osalta 10 artiklan 4 kohdassa ja 14 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitetut prosenttiarvot ovat 50 prosenttia 28 päivänä maaliskuuta 2021 alkavalla ja 30 päivänä lokakuuta 2021 päättyvällä aikataulukaudella sekä 50 prosenttia 31 päivänä lokakuuta 2021 alkavalla ja 26 päivänä maaliskuuta 2022 päättyvällä aikataulukaudella.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 23 päivänä heinäkuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN
